

DATOS IDENTIFICATIVOS

Metodoloxía da investigación en ciencias da saúde

Materia	Metodoloxía da investigación en ciencias da saúde			
Código	P05G170V01701			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Novegil Souto, José Vicente			
Profesorado	Novegil Souto, José Vicente			
Correo-e	vnovegil@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia ten un marcado carácter instrumental estando moi ligada ao proxecto fin de grao. A súa situación no plano de estudos favorece este obxectivo. Os Métodos de Investigación en Fisioterapia son unha materia básica para o exercicio profesional no que respecta á análise cuantitativa e cualitativa da información. Así mesmo como ferramenta para comprender aspectos de investigación en Fisioterapia.			

Competencias

Código	
B14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
B15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
B19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral coma escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C21	Adquirir formación científica básica en investigación
C22	Coñecer e comprender as teorías que sustentan a capacidade de resolución de problemas e o razoamento clínico
C45	Incorporar a investigación científica e a práctica baseada na evidencia como cultura profesional
C46	Analizar críticamente os métodos, protocolos e tratamentos da atención en Fisioterapia e velar porque estes se adecuen á evolución do saber científico
C49	Afrontar o estrés, o que supón ter capacidade para controlarse a si mesmo e controlar a contorna en situacións de tensión
D1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
D2	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de organización e planificación.
D4	Capacidade de xestión da información
D5	Resolución de problemas
D6	Toma de decisións
D7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D9	Compromiso ético
D10	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Razoamento crítico
D13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Motivación por a calidade.
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Iniciativa e espírito emprendedor
D20	Liderado

D23	Traballar con responsabilidade
D24	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora
D25	Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais
D30	Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecer e identificar os distintos métodos e modelos de Investigación cualitativa e cuantitativa		C21 C22 C45 C46	D3 D4 D12 D15
Saber analizar de forma crítica a evidencia científica actualizada	B15	C21 C45 C46	D2 D4 D7 D9 D12 D13 D16 D17 D24
Saber realizar unha revisión da literatura científica sobre un tema de saúde	B15 B19	C21 C22 C45 C46	D1 D2 D4 D5 D6 D9 D10 D12 D16 D17 D23 D24 D25 D30
Realizar, expoñer e defender en grupo un traballo sobre un tema da materia	B14	C22 C45 C46 C49	D3 D4 D7 D9 D10 D11 D13 D18 D19 D20 D23 D25 D30

Contidos	
Tema	
Tema 1: Método de investigación científica en Ciencias da saúde.	Principios xerais dunha investigación Deseños de investigación. Clasificación dos tipos de estudo Estudos experimentais Estudos de cohortes Estudos de casos e controis Estudos descritivos Revisións Sistemáticas e Metaanálises
Tema 2: Elaboración do marco de investigación	O marco teórico Definición e alcance da investigación: hipótesis e fases do deseño As fontes de documentación Búsquedas e recuperación de información científica.
Tema 3: Métodos e Modelos de Investigación Cualitativa	Metodoloxía cualitativa en Ciencias da Saúde Deseño de Estudos Cualitativos: Os Cuestionarios
Tema 4. Métodos e Modelos de Investigación cuantitativa I	Técnicas exploratorias e descritivas

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Prácticas autónomas a través de TIC	30	67	97
Traballos tutelados	1	24	25
Sesión maxistral	40	52	92
Probas de resposta curta	1	4	5
Traballos e proxectos	1	0	1
Cartafol/dossier	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Prácticas autónomas a través de TIC	O profesor dirixe, orienta e resolve dúbidas. O alumno resolve exercicios prácticos. Aprendizaxe baseada en proxectos.
Traballos tutelados	O profesor titora, orienta, resolve dúbidas e valora. O alumno elabora un traballo en grupos pequenos. Aprendizaxe baseada en proxectos.
Sesión maxistral	O profesor explica os fundamentos teóricos. Resolve dúbidas. Avalía. O alumno toma notas, formula dúbidas e cuestións complementarias. Examínase. Aprendizaxe baseada en proxectos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	A atención pode ser individual ou en grupos reducidos e ten lugar normalmente no gabinete do/a docente e mediante as TIC (Rede Social e Materia Virtual). Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado. A atención da sesión maxistral realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención das prácticas a través das TIC realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención dos traballos tutelados en pequenos grupos farase de forma grupal na aula, nos períodos asignados. Proporcionarase a retroalimentación necesaria para a elaboración do traballo en pequeno grupo. A atención do caderno/informe ten por obxectivo titorar a elaboración do caderno de prácticas que servirá de avaliación para as prácticas a través das TIC.
Sesión maxistral	A atención pode ser individual ou en grupos reducidos e ten lugar normalmente no gabinete do/a docente e mediante as TIC (Rede Social e Materia Virtual). Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado. A atención da sesión maxistral realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención das prácticas a través das TIC realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención dos traballos tutelados en pequenos grupos farase de forma grupal na aula, nos períodos asignados. Proporcionarase a retroalimentación necesaria para a elaboración do traballo en pequeno grupo. A atención do caderno/informe ten por obxectivo titorar a elaboración do caderno de prácticas que servirá de avaliación para as prácticas a través das TIC.
Traballos tutelados	A atención pode ser individual ou en grupos reducidos e ten lugar normalmente no gabinete do/a docente e mediante as TIC (Rede Social e Materia Virtual). Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado. A atención da sesión maxistral realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención das prácticas a través das TIC realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención dos traballos tutelados en pequenos grupos farase de forma grupal na aula, nos períodos asignados. Proporcionarase a retroalimentación necesaria para a elaboración do traballo en pequeno grupo. A atención do caderno/informe ten por obxectivo titorar a elaboración do caderno de prácticas que servirá de avaliación para as prácticas a través das TIC.
Probas	Descrición

Cartafol/dossier	A atención pode ser individual ou en grupos reducidos e ten lugar normalmente no gabinete do/a docente e mediante as TIC (Rede Social e Materia Virtual). Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado. A atención da sesión maxistral realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención das prácticas a través das TIC realizarase normalmente no gabinete do docente e/ou con medios virtuais (Rede Social e Materia Virtual), de forma individual ou grupal. A atención dos traballos tutelados en pequenos grupos farase de forma grupal na aula, nos períodos asignados. Proporcionarase a retroalimentación necesaria para a elaboración do traballo en pequeno grupo. A atención do caderno/informe ten por obxectivo titorar a elaboración do caderno de prácticas que servirá de avaliación para as prácticas a través das TIC.
------------------	--

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas autónomas a través de TIC	O alumno fará unha demostración práctica de estratexia de busca en diferentes bases de datos sobre un tema de ciencias da saúde asignado aleatoriamente.	15	D2 D3 D4 D6 D7 D15
Probas de resposta curta	Exame final: preguntas resposta curta correspondentes aos contidos teóricos traballados na sesión maxistral.	45	B15 C21 D2 C22 D4 C45 D7 C46 D9 D12 D15 D16 D17 D24
Traballos e proxectos	Defensa do traballo de aplicación práctica sobre Metodoloxía da investigación en ciencias da saúde aplicado a un caso concreto de revisión bibliográfica. Utilizarase un sistema de rúbricas para a avaliación por pares do traballo realizado en grupo.	10	B14 C22 D1 B15 C45 D3 B19 C46 D4 C49 D7 D9 D10 D11 D12 D13 D17 D18 D19 D20 D23 D25 D30
Cartafol/dossier	Elaboración dun caderno/informe das prácticas realizadas a través das TIC. Utilizarase un sistema de rúbricas para a súa avaliación continuada por pares unha vez finalizada cada práctica.	30	C45 D1 C46 D4 D5 D6 D7 D9 D12 D15 D16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia deberá ser superada cada parte de forma independente. A nota final, unha vez superada cada parte con un mínimo de 5 sobre 10, será un promedio ponderado segundo as porcentaxes indicadas.

Avaliación Continuada. Optativamente ao exame final (preguntas resposta curta) o alumno terá a opción de ser avaliado mediante o seu traballo continuado dos contidos teóricos. E requisito que teña realizadas e superadas todas as actividades propostas nos diferentes temas nos prazos indicados para cada actividade. Estas actividades se avaliarán mediante cartafol.

Bibliografía. Fontes de información

Argimón Pallás, J.M. y Jiménez Villa, J. (1993), **Métodos de Investigación**, Ed. Dogma,

Dawson-Saunders, B. y Trapp, R.G. (1993), **Bioestadística Médica**, Ed. Manual Moderno,

Castro Rey, H. (2010)., **Recursos de Información para Fisioterapeutas**,

Hulley, S.B. y Cummings, S.R. (1993), **de la Investigación Clínica**, Ed. Dogma,

Novegil Souto, J. V. (2009), **Metodología de la Investigación**,

Novegil Souto, J.V. (2009), **Metodoloxía da Investigación en Ciencias da Saúde**,

Novegil Souto, J.V. (2010)., **Metodoloxía da Investigación en Ciencias da Saúde**,

William, J.V (2005), **Statistics in Kinesiology**, Ed. Human Kinetics,

Berenguera A, Fernández de Sanmamed MJ, Pons M, Pujol E, Rodríguez D.,, **Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las**, Barcelona:,

Díaz Portillo, J,; Orgaz Morales, T e Roviralta Arango, J.E., **Guía del Curso de Metodología de Investigación en Ciencias de la Salud**,

Héctor Bayarre Veá. Rubén Hosford Saing, **Métodos y Técnicas Aplicadas a la Investigación en Atención Primaria de Salud**.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/P05G170V01991